

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі
Українки Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ КОСТЮМ У
ВИДОВИЩНИХ ЗАХОДАХ І ХОРЕОГРАФІЧНИХ
ПОСТАНОВКАХ

підготовки магістра
спеціальності В6 Перформативні мистецтва
освітньо-професійної програми Хореографія

Силабус вибіркового освітнього компонента «Український народно-сценічний костюм у видовищних заходах і хореографічних постановках» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В6 Перформативні мистецтва, за освітньою програмою Хореографія.

Розробник:

Козачук О. Д. – заслужений працівник культури України, доцент кафедри хореографії.

Погоджено

Гарант освітньої програми: Цап'як М. Й.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 6 від 23 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: Цап'як М. Й.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин/кредитів: 120/4	Спеціальність В6 Перформативні мистецтва Освітньо-професійна програма Хореографія Магістр	Рік навчання 1
		Семестр – 2
		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) – 1 4 год.
		Лабораторні – 0 год.
		Індивідуальні – 0 год
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 88 год
		Консультації – 8 год
		Форма контролю: залік (2 семестр)
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Козачук Олег Дмитрович

Почесне звання: заслужений працівник культури України

Вчене звання: доцент

Посада: завідувач кафедри хореографії

Контактна інформація: +38 0952200508, Kozachuk.Oleh@vnu.edu.ua

Дні занять: : <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Український народно-сценічний костюм у видовищних заходах і хореографічних постановках» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти магістерського рівня.

Вибірковий ОК «Український народно-сценічний костюм у видовищних заходах і хореографічних постановках» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти глибоких знань про історію, функціональність, художні особливості та сучасне використання українського народного костюма в сценічній практиці. Курс охоплює питання регіональної специфіки традиційного вбрання, його символіки та семантики, методи адаптації до умов сцени, а також практичні аспекти створення ескізів і розробки костюмів для хореографічних постановок та культурно-мистецьких заходів.

Постреквізити. Опанування матеріалу курсу дозволить значно підвищити ефективність засвоєння змісту таких ОК як: «Хореологія», «Фахова майстерність», «Балетмейстерсько-постановочні технології».

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про український народний костюм як культурно-мистецький феномен та практичних умінь його застосування у хореографічних постановках і видовищних заходах. Курс покликаний навчити аналізувати регіональні особливості традиційного вбрання, розуміти його символіку та семантику, адаптовувати елементи народного костюма до сценічного простору й створювати художньо довершені сценічні образи.

Завдання:

1. Ознайомити студентів з історією та художньо-образними особливостями українського народного костюма.
2. Вивчити регіональні відмінності костюмів та їх культурно-символічні функції.
3. Сформувати навички аналізу і відбору елементів традиційного одягу для сценічних постановок.
4. Розвинути вміння адаптації народного костюма до сценічних умов (рух, освітлення, простір).
5. Навчити створювати ескізи та концепції сценічного костюма.

6. Виховати креативне мислення у використанні традиційних зразків для створення сучасних сценічних образів.

3. **Soft skills:** креативність, візуальна культура, командна робота, презентаційні навички, культурна ідентичність, адаптивність, кроскультурна компетентність.

4. Структура вибіркового освітнього компонента

Назва змістовних модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Український народний костюм: історико-культурний контекст і художні особливості.	17	2	2	14	1	10 ДС
Тема 2. Регіональна своєрідність українського народного одягу: відмінності, символіка, семантика.	17	2	2	14	1	10 Р
Тема 3. Народний костюм у сценічному просторі: принципи адаптації та трансформації.	17	2	2	14	1	10 ІРС
Тема 4. Сценічні інтерпретації українського костюма у хореографічних постановках ХХ–ХХІ ст.	16	1	2	14	1	10 П
Тема 5. Методика створення сценічного костюма: ескіз, конструкція, матеріали.	16	1	2	14	2	10 ІРС
Тема 6. Український народно-сценічний костюм у сучасних видовищних заходах і культурних практиках.	16	2	4	18	2	10 ДС
Разом за модулем 1						60
	120	10	14	88	8	

Види підсумкових робіт	бал
Модульна контрольна робота	40
Всього балів	100

Форма контролю: МКР – модульна контрольна робота, ДС – дискусія, П – презентація, ІРС – індивідуальна робота здобувача, Р – реферат.

5. Завдання для самостійного опрацювання

1. Джерела вивчення українського народного костюма (етнографія, фольклор, музейні зібрання).
2. Функціональність костюма: буденний, святковий, обрядовий одяг.
3. Художні принципи композиції традиційного вбрання (колір, орнамент, силует).
4. Зв'язок танцю та костюма: пластика, рух і сценічна виразність.
5. Особливості костюмів регіонів України.
6. Костюм як елемент сценічної драматургії.
7. Традиційний костюм у сучасних інтерпретаціях українських дизайнерів.
8. Роль костюма у формуванні національної ідентичності.
9. Костюм у фестивальній культурі: символіка та репрезентація.
10. Інноваційні підходи до створення народно-сценічного костюма.

Критерії оцінювання ДС, ІРС, П, Р

8-10 балів – студент вірно засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал;

5-7 балів – студент вірно і достатньо засвоїв теми, висвітлив зміст основних понять, продемонстрував здатність вільно оперувати теоретичними категоріями, узагальнювати та аналізувати матеріал; у відповіді допустив незначну неточність;

4-3 бали – студент в цілому засвоїв теми, але допустив помилки у розумінні основних теоретичних понять; матеріал виклав непослідовно але зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

1-2 бали – студент недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних теоретичних понять, матеріал виклав непослідовно та не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт (40 балів):

31-40 балів – завдання виконане самостійно на основі нестандартних

підходів причинно-наслідкового аналізу, прогнозування;

21-30 балів – завдання виконане з використанням творчих рішень, нестандартних підходів, прогнозування. Однак, використовуються класичні підходи, має місце використання відомих алгоритмів;

11-20 балів – завдання виконане з елементами творчого підходу, переважають відомі, алгоритмізовані правила їх розв'язання;

0-10 балів – завдання не виконано або зроблена спроба виконання без використання творчих підходів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрадження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто, або через старосту академічної групи. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведінки в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання дисципліни відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика неформального навчання.

Участь у роботі наукової конференції – 10 балів (за отримане призове місце – 15 балів). Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді – 20 балів. Наукова публікація: тези – 10 балів, стаття – 20 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з ВОК «Український народно-сценічний костюм у видовищних заходах і хореографічних постановках» – залік. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/11_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу з ВОК на підставі результатів виконання ним

усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: практичних або лабораторних занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт. Залік виставляється (зараховується) за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом ВОК, та в сумі отримав не менше 60 балів. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з вибіркового освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання до заліку:

1. Історичні етапи формування українського народного костюма.
2. Символіка кольорів та орнаментів у традиційному одязі.
3. Регіональні відмінності українського народного костюма.
4. Функціональність одягу: буденний, святковий, обрядовий.
5. Матеріали та техніки виготовлення традиційного костюма.
6. Народний костюм як джерело сценічного образу.
7. Принципи адаптації костюма до сценічного простору.
8. Взаємодія костюма і хореографічного руху на сцені.
9. Приклади інтерпретацій народного костюма у творчості українських балетмейстерів.
10. Особливості костюмів Полісся та їх сценічне відтворення.
11. Костюм як засіб створення художнього образу у видовищному заході.
12. Вплив освітлення та сценографії на сприйняття костюма.
13. Роль художника-костюмера у постановчому процесі.
14. Методика створення ескізу сценічного костюма.
15. Використання традиційних елементів у сучасних сценічних костюмах.
16. Народний костюм у концертній та фестивальній практиці.
17. Актуалізація костюмної спадщини в культурному просторі XXI століття.
18. Костюм як маркер етнокультурної ідентичності.
19. Порівняння сценічного костюма з автентичним народним.
20. Перспективи розвитку українського народно-сценічного костюма в сучасному мистецтві.

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де
формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література

1. Бойко О. Інтегративні дослідження народно-сценічного танцю. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2018. № 28. С. 234-248.
2. Назарчук М. Художнє ткацтво Волинського Полісся ХІХ-першої третини ХХ століть (Витоки. Типологія. Художні особливості): автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.06. Львів, 2014. 21 с.
3. Ніколаєва Т. Історія українського костюма. Київ : Либідь, 1996.
4. Ніколаєва Т. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ : Дніпро, 2005.
5. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. Київ : Мистецтво, 2007. 432 с.
6. Стамеров К. Нариси з історії костюма. Київ : Мистецтво, 1978. Ч. 1 : до XV ст.; Ч. 2 : XVI-XVIII ст.
7. Стельмашук Г. Українське народне вбрання. Львів : Апріорі, 2013.